

Kuukausi- raportti

MARRASKUU 2022

Sisällysluettelo

Yhteenvedo	2
Kansainvälinen talous.....	5
Ulkomaankauppa	8
Yksityiset kulutusmenot	11
Investoinnit.....	14
Kokonais- ja teollisuustuotanto	17
Työllisyys.....	21
Hinnat ja kustannukset.....	24
Julkinen talous.....	27
Yhteenvedo talousennusteista	30

Ennusteryhmä

Päivi Puonti, ennustepäällikkö

🐦 @PaiviPuonti

Birgitta Berg-Andersson, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

Ville Kaitila, tutkija

🐦 @VilleKaitila

Suhdannenäkymät marraskuussa 2022

> Vientimarkkinoiden talousluottamus heikentynyt hieman lisää

> Talousluottamus parani Suomessa hieman lokakuussa

> Suhdannekuvaajan perusteella talous on supistunut hieman kolmannella neljänneksellä

> Tehdasteollisuus ja tavaravienti vaakalennossa tänä vuonna

> Työmarkkinoilla taas aavistuksen parempaa

Vientimarkkinoiden näkymät edelleen heikentyneet

Eurostatin julkaisema euroalueen talouden kokonaisluottamusindikaattori heikkeni noin yhdellä pisteellä 92,5 pisteeseen, eli jonkin verran pitkän aikavälin keskiarvon (100) alle. Ranskassa indeksi ei heikentynyt ja Espanjassa se nousi hieman. Euroalueen rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamus parani hieman, mutta muut kolme osaa heikkenivät.

Suomen kokonaisluottamusindikaattori parani lokakuussa hieman 84,9 pisteeseen. Kuluttajien, vähittäiskaupan ja palvelualojen luottamus parani, mutta rakentamisessa ja teollisuudessa luottamus heikkeni syyskuusta.

Myös OECD:n CL-indikaattori, joka ennakoii bkt-kasvua eri maissa noin puoli vuotta, aleni edelleen Suomen tavaravientipainoilla painotettuna syyskuussa. Vientimarkkinoiden talouskehitys on siten edelleen heikkenemässä.

Suhdannekuvaaja heikentynyt

Kokonaistuotannon kausitasoitettu ja työpäiväkorjattu määrä oli heinä-elokuussa 0,6 prosenttia alempi kuin huhti-kesäkuussa.

Tehdasteollisuuden kehitys vaakalennossa

Tehdasteollisuuden tuotannon määrän vuosikasvu on hidastunut, mutta se oli kesäkuukausina edelleen 4,5 prosenttia. Kausitasoitettuna kuitenkin nähdään, että tämä johtuu viime kalenterivuoden kehityksestä, ja kuluvan vuoden puolella tehdasteollisuuden tuotannon määrä on ollut jokseenkin vakaa.

Toimialojen kehityksessä on toki eroja. Kesäkuukausina tuotanto kasvoi keväästä paperiteollisuudessa, mihin vaikutti vuoden alussa ollut lakko, sekä erityisesti koneiden ja laitteiden valmistuksessa. Myös metallien jalostuksessa oli erityisen hyvä elokuu. Sen sijaan elintarviketeollisuudessa, mekaanisessa metsäteollisuudessa, muissa ei-metallisissa mineraalituotteissa, metallituotteissa, sähkö- ja elektroniikkateollisuudessa sekä kulkuneuvojen valmistuksessa tuotannon kausitasoitettu määrä heikkeni keväästä.

Tilausten määrän väheneminen pysähtynyt?

Tuottajahintaindeksillä deflatoituna tehdasteollisuuden uusien tilausten määrän aleneminen näyttää pysähtyneen ja kääntyneen pieneen nousuun ainakin hetkellisesti.

Tavaravientikin vaakalennossa tänä vuonna

Tavaraviennin määrä on ollut vakaa tämän vuoden puolella. Viime vuonna viennin määrä oli kuitenkin melkein kuusi prosenttia suurempaa, joten vuoden takaisesta kehitys on ollut negatiivista. Paperiteollisuuden lakko tammi-huhtikuus-

sa on heikentänyt hieman kuluvan vuoden vientilukemia. Muuten vuoden sisällä kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden sekä perusmetallien viennin määrä on vähentynyt.

Työmarkkinoilta uudelleen hyviä uutisia

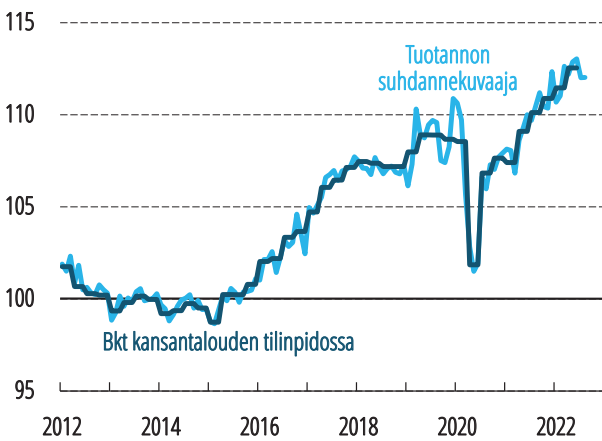
Työllisyysasteen trendi kääntyi uudelleen nousuun elo-syyskuussa uusien tilastohavaintojen myötä. Trendi lasketaan aina uudelleen, ja uudet havainnot vaikuttavat myös aiempaan trendiin. Työllisyysasteen trendi oli syyskuussa 73,8 prosenttia ja työttömyysasteen tren-

di 7,2 prosenttia, sama kuin elokuussa mutta korkeampi kuin keväällä.

Poliittisia ja taloudellisia riskejä...

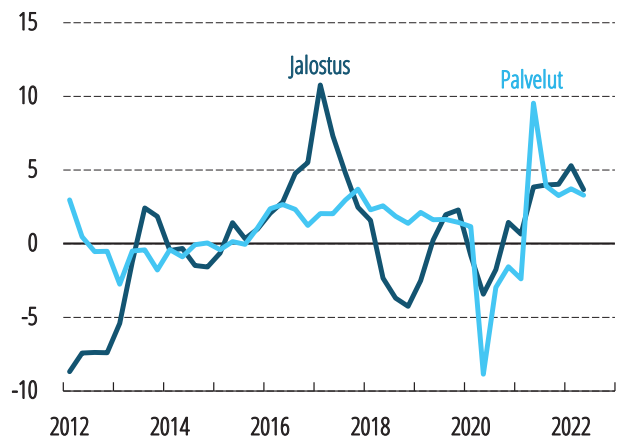
Epävarmuutta aiheuttavat mm. hintojen nousu, maailmankaupan ja -talouskasvun hidastuminen, Venäjän ja Ukrainan välinen sota, Kiinan kiinteistöala ja koronasulut, välituotteiden toimitusvaikeudet, pankkijärjestelmä osissa euroaluetta sekä velkaantuminen laajemminkin niin kehittyneillä kuin kehittyvilläkin markkinoilla.

Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyi eri tahtia kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Arvonlisäys (vuosimuutos, %)

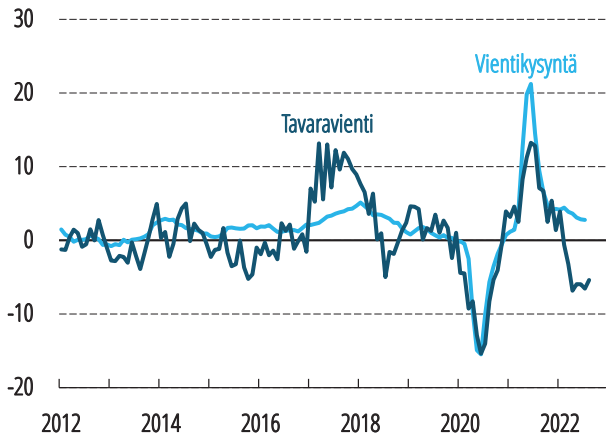
Kansantalouden tilinpito. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

	2022 Helmi	2022 Maalis	2022 Huhti	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka
Kuluttajahinnat¹⁾	4,5	5,8	5,7	7,0	7,8	7,8	7,6	8,1	
Suhdannekuvaaja^{1) 2)}	2,7	5,7	3,6	3,6	2,4	1,4	0,8		
12 kk euribor-korko³⁾	-0,335	-0,237	0,013	0,287	0,852	0,992	1,249	2,233	2,629
Työllisyysasteen trendi	73,6	73,6	73,6	73,7	73,6	73,6	73,7	73,8	
Työttömyysasteen trendi	6,7	6,5	6,4	6,5	6,8	7,1	7,2	7,2	

¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ Tuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu. ³⁾ Päivähavaintojen keskiarvo. Lähteet: Tilastokeskus, EKP, Etlan tietokanta.

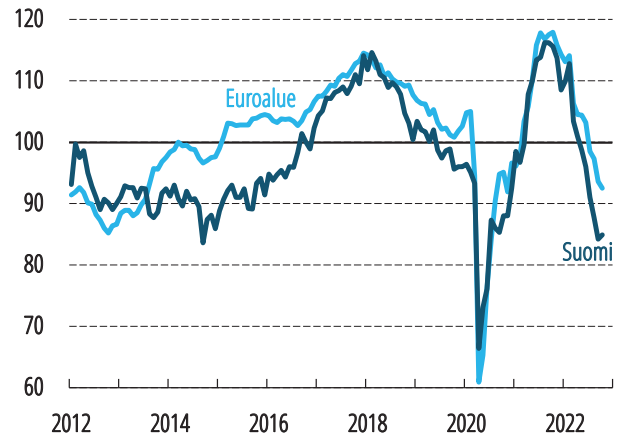
Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Tavaraviennin määrä sekä 41 maan teollisuustuotanto Suomen liukuvin tavaravientipainoin.

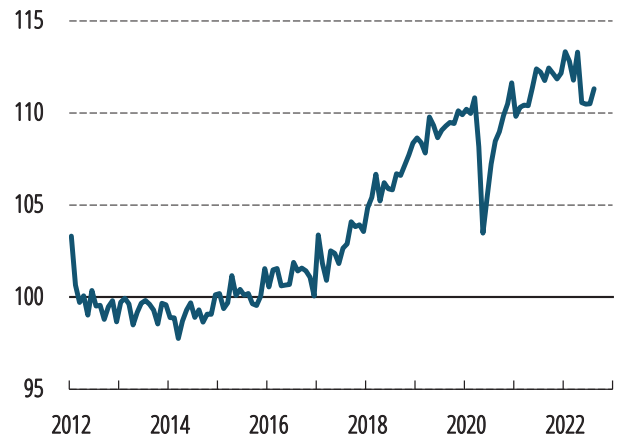
Lähteet: OECD, Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, Etlan laskelmat.

Talouden luottamusindikaattori

Lähteet: Euroopan komissio, Macrobond.

Reaalinen palkkasumma, kausitasoitus (ind. 2015=100)

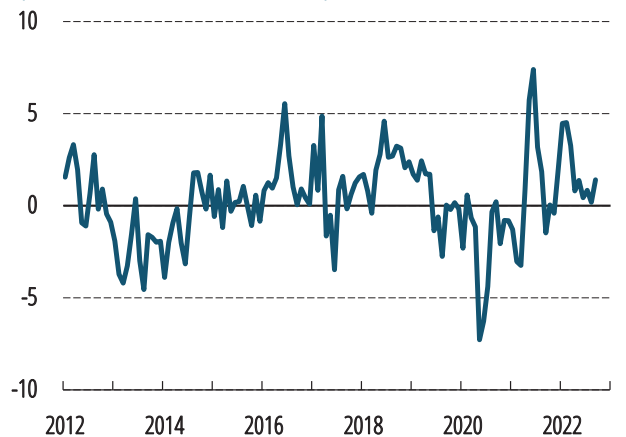
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Ennuste (%-muutos)

	2022	2023
Bkt	2,0	-0,1
Tuonti	5,1	2,5
Vienti	0,8	4,6
Investoinnit	3,1	0,8
Kulutus	2,2	-0,1
Teollisuustuotanto	3,8	1,5
Työttömyysaste, %	6,7	6,8
Inflaatio, %	6,8	3,8
Euribor 12 kk, %	1,0	2,4

Lähde: Suhdanne, Syksy 2022 (19.9.2022).

Tehdyt työtunnit koko kansantaloudessa (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kasvu sinnitellyt hintojen ja korkotason noususta huolimatta

> Maailmantalouden näkymät heikentyneet

> Tästä huolimatta euro-atlanttinen bkt kasvoi kolmannella neljänneksellä

> Koronasulut ja rakennusalan painavat Kiinan teollisuutta

> Euroalueen inflaatio kiihtynyt ja EKP kiristi rahapolitiikkaa

Luottamus on heikentynyt ja ostopäällikköindeksit povanneet supistumista...

Euroalueen talouden luottamusindikaattori heikkeni edelleen lokakuussa, joskin vähemmän kuin syyskuussa. Isoista maista luottamus heikkeni Saksassa ja Italiassa, mutta oli vakaa Ranskassa ja parani Espanjassa.

Euroalueen teollisuuden IHS Markit -ostopäällikköindeksi heikkeni lokakuussa 46,6 pisteeseen. Tämä oli neljäs perättäinen alle 50 pisteen kuukausilukema, mikä viittaa tuotannon vähenemiseen. Palvelualoilla indeksiarvo oli nyt 48,2, joten tuotannon määrä alenee indikaattorin mukaan näilläkin toimialoilla. Tämä oli kolmas perättäinen laskukuukausi. Saksassa tilanne on suhteellisen heikko, mutta esimerkiksi Ranskassa palvelualoilla on edelleen kasvua, joka kuittaa teollisuuden alamäen. Siten Ranskan koko talouden ostopäällikköindeksi onkin 50 pisteessä, kun Saksan on vain 44,1 pistettä.

...mutta bkt:t kuitenkin kasvoivat vielä

Heikoista ostopäällikköindekseistä huolimatta EU:n ja euroalueen bkt kasvoi ennakkotietojen mukaan vuoden kolmannella neljänneksellä 0,2 prosenttia toisesta neljänneksestä. Kaikki neljä suurinta kansantaloutta kasvoivat, myös Saksa. Italian kansantalous kasvoi eniten.

Yhdysvaltojen talous kasvuun kolmannella neljänneksellä

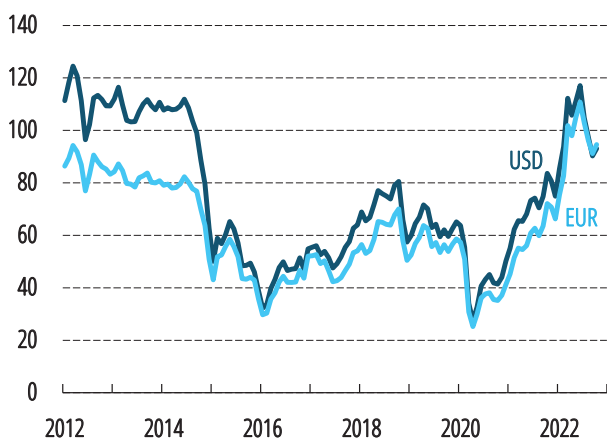
Myös Yhdysvalloissa ostopäällikköindeksi on ollut neljä kuukautta alle 50 pisteen. Ennakkotietojen mukaan Yhdysvaltojen bkt kuitenkin kasvoi 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Nettoviennin kontribuutio oli selvästi positiivinen, mutta myös kulutus kasvoi. Sen sijaan investoinnit supistuivat. Vuoden alkupuoliskolla sen kansantalous supistui.

Maailman tavaravienti ollut kasvussa

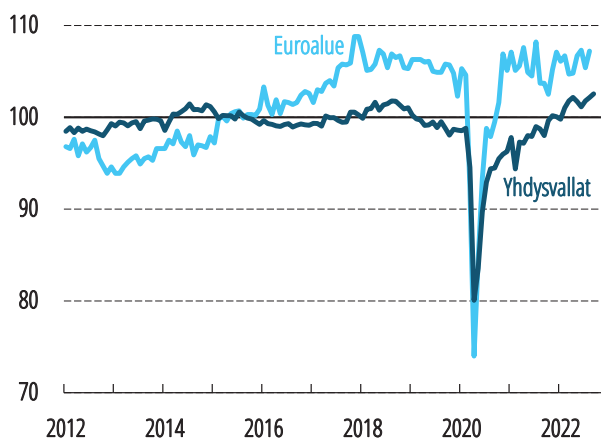
Maailman kausitasoitettun tavaraviennin määrä on jatkanut hidasta kasvua tänä vuonna. Kesä-elokuussa viennin määrä oli 1,6 prosenttia korkeampi kuin tammi-maaliskuussa. Euroalue ja Kiina pääsivät tähän keskiarvoon, mutta Yhdysvaltojen vienti kasvoi yli 6 prosenttia. Muun muassa Japanin viennin määrä väheni. Samaan aikaan maailman teollisuustuotannon määrä aleni 0,5 prosenttia erityisesti Kiinan melkein viiden prosentin pudotuksen seurauksena. Tämän taustalla ovat ainakin maan tiukat koronasulut sekä rakennusalan vaikeudet.

Euroalueen inflaatio kiihtyy ja korot nousevat

EKP nosti taas politiikkakorkojaan 0,75 prosenttiyksiköllä. Uutta koronnostoa, mutta mahdollisesti hieman pienempää, odotetaan vielä tämän vuoden puolella. Lokakuussa inflaatio kiihtyi jo 10,7 prosenttiin. Pohjainflaatio oli viisi prosenttia.

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta, Brent
(EUR/tyynnyri ja USD/tyynnyri)

Lähde: Macrobond.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähde: OECD.

Teollisuustuotanto ja hinnat (vuosimuutokset, %)

	2022 Huhti	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Tehdasteollisuuden tuotanto, % ed. vuodesta									
EU27	-1,2	2,6	3,6	-0,9	4,0				
Yhdysvallat	5,1	3,8	3,3	2,8	3,5	4,7			
Japani	-3,5	-4,7	-2,7	-1,2	4,3				
OECD	2,5	3,4	3,5						
Euroalueen kuluttajahintainflaatio, % ed. vuodesta									
Kokonaisindeksi	7,5	8,0	8,6	8,9	9,1	10,0	10,7	6,8	3,8
Pohjainflaatio¹⁾	3,9	4,4	4,6	5,1	5,5	6,0	6,4		
Energia	37,5	39,1	42,0	39,6	38,6	40,7	41,9		
Palvelut	3,3	3,5	3,4	3,7	3,8	4,3			
Raaka-aineiden hinta (EUR), %-muutos ed. vuodesta (HWWI)									
Kokonaisindeksi	119,1	102,2	92,8	89,4	105,8	81,1	26,6		
Muu kuin energia	34,9	21,0	15,3	9,4	13,5	14,3	6,9	6,1	-9,2
Energia-aineet	148,0	130,2	116,6	111,2	129,3	95,6	30,0		
Teollisuusraaka-aineet	27,7	9,3	1,0	-3,8	3,0	1,2	-5,7		

¹⁾ Eli pl. energia ja jalostamattomat elintarvikkeet. Lähteet: OECD, Eurostat, HWWI, Macrobond.

Korot (%)

	2022 Huhti	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	Ed. kuun viim. päivä	2021 ka
Rahamarkkinakorot, 3 kk, %									
Euribor, 3kk	-0,45	-0,39	-0,24	0,04	0,39	1,01	1,43	1,70	-0,55
Yhdysvallat, Libor	1,10	1,47	1,97	2,61	2,95	3,45	4,14	4,46	0,16
Japani, Tibor	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06	0,06	0,05	0,05	0,07
Ruotsi, Stibor	0,11	0,47	0,66	1,14	1,35	1,66	1,81	2,07	-0,04
Euribor, 12kk	0,01	0,29	0,85	0,99	1,25	2,23	2,63	2,63	-0,49
Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %									
Yhdysvallat	2,7	2,9	3,1	2,9	2,9	3,5	4,0	4,1	1,4
Saksa	0,8	1,0	1,5	1,2	1,1	1,8	2,2	2,2	-0,3
Ranska	1,3	1,5	2,0	1,7	1,7	2,4	2,8	2,7	0,0
Italia	2,5	3,0	3,5	3,2	3,3	4,1	4,5	4,3	0,8
Espanja	1,8	2,1	2,6	2,3	2,2	3,0	3,3	3,2	0,4
Kreikka	2,9	3,5	4,0	3,4	3,5	4,4	4,8	4,6	0,9
Suomi	1,2	1,5	2,1	1,7	1,6	2,4	2,9	2,8	0,3
Ruotsi	1,5	1,7	1,8	1,4	1,5	2,0	2,2	2,2	-0,1
Britannia	1,8	1,9	2,4	2,0	2,2	3,4	4,0	3,5	0,3
Japani	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8

Pörssi- ja valuuttakurssit

Pörssi-indeksijä, 2010/1 = 100	2022 Huhti	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	% , 1 kk	% , 12 kk
Euroalue, STOXX 50	131,3	126,3	122,7	120,5	126,6	118,6	118,5	0,0	-16,2
Suomi, OMX	170,3	165,2	161,7	158,8	165,6	156,2	155,2	-0,6	-18,9
Yhdysvallat, S&P 500	390,8	359,6	347,0	348,1	370,1	342,7	331,6	-3,2	-16,5
Ruotsi, OMX	287,0	266,5	255,8	254,2	263,0	241,5	238,3	-1,3	-23,6
Japani, Nikkei 225	253,7	250,0	252,9	253,1	265,9	257,2	253,1	-1,6	-5,6

Valuuttakursseja	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	% , 12 kk	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	% , 12 kk	
USD / EUR	1,01	0,99	0,98	-15,3	PLN / EUR	4,72	4,74	4,80	4,6
GBP / EUR	0,84	0,87	0,87	2,8	JPY / EUR	136,85	141,57	144,73	10,3
SEK / EUR	10,50	10,78	10,95	8,9	CNY / EUR	6,89	6,95	7,07	-5,1
CHF / EUR	0,97	0,96	0,98	-8,6	RUB / EUR				

Lähteet: European Money Markets Institute (EMMI), Intercontinental Exchange (ICE), Japanese Bankers Association, Swedish Financial Benchmark Facility, U.S. Department of Treasury, Macrobond Financial AB, Macrobond.

Tavaravienti piristyi hieman elokuussa mutta pysyi silti heikoissa lukemissa

> Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden vienti kasvoi ripeästi

> Kemikaalien vienti on supistunut tuntuvasti

> Investointitavaroiden tuonti pysyi vahvana

Tavaraviennin määrä kääntyi 1,6 prosentin kasvuun

Tavaraviennin määrä nousi 1,6 prosenttia elokuussa, kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä (2015=100). Teknologiateollisuuden toimialojen, paperiteollisuuden, tevanake-teollisuuden ja huonekalujen valmistuksen, vientimäärä lisääntyi elokuussa. Koko sähkö- ja elektroniikkateollisuuden viennin määrä oli 18 prosentin kasvussa. Paperiteollisuuden vienti on nyt täysin toipunut kevään lakkoilusta. Kemianteollisuuden kolmen alatoimialan, puutavarateollisuuden, elintarvikkeiden ja rakennusaineiden, vienti väheni viimevuotisesta. Öljytuotteiden viennin määrä supistui vajaan kolmanneksen. Puutavaratuotteiden vienti supistui jo kuudetta kuukautta peräkkäin, elokuussa runsaat 12 prosenttia vuoden takaisesta.

Koko tavaraviennin arvo nousi tammi-elokuussa kaiken kaikkiaan 25 prosenttia edellisvuodesta korkeiden vientihintojen seurauksena. Samanaikaisesti vienti Venäjälle laski arvoltaan 35 prosenttia viimevuotisesta. Vientimme Ukrainaan väheni arvoltaan 43 prosenttia.

Etlä arvioi syyskuussa julkaistussa ennusteessaan, että tavaraviennin määrä supistuu tänä vuonna 0,1 prosenttia edellisvuodesta ja kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2023. Kansantalouden tilinpidon syyskuussa tarkistettujen ennakkotietojen mukaan tavaraviennin määrä nousi kuluvan vuoden alkupuoliskolla 0,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Syyskuussa myös tavaroiden tuontihinnat kääntyivät hienoiseen laskuun

Tavaroiden tuontihinnat nousivat syyskuussa keskimäärin 28 prosenttia edellisvuodesta mutta kääntyivät 2,1 prosentin laskuun elokuusta Tilastokeskuksen tuontihintaindeksin mukaan. Ulkomailta tuodut energiatuotteet olivat 86 prosenttia vuoden takaista kalliimmat mutta halpenivat 9 prosenttia elokuusta. Raaka-aineiden tuontihinnat olivat 25 prosenttia viimevuotista korkeammat.

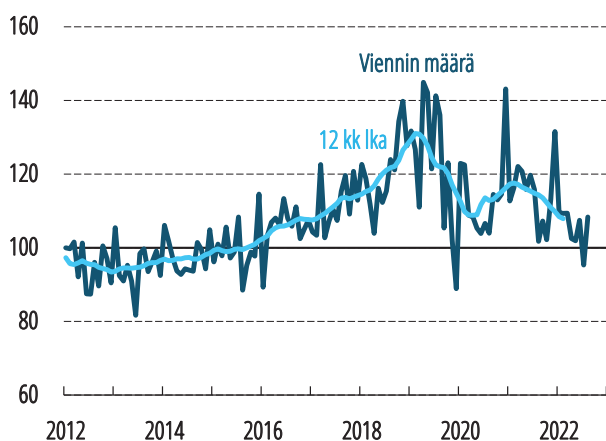
Vientituotteet kallistuivat syyskuussa keskimäärin 23 prosenttia viimevuotisesta mutta laskivat runsaan prosentin elokuusta Tilastokeskuksen vientihintaindeksin mukaan. Sähkön vientihinta putosi 11 prosenttia elokuun huippulukemista mutta oli kuitenkin 66 prosenttia edellisvuotista korkeampi. Kemikaalit ja kemialliset vientituotteet olivat 38 prosenttia vuoden takaista kalliimmat mutta halpenivat noin prosentin elokuusta. Paperiteollisuuden vientihinnat nousivat 31 prosenttia viimevuotisesta ja vajaan prosentin edelliskuukaudesta. Elintarvikkeiden vientituotteet kallistuivat 23 prosenttia vuoden 2021 syyskuusta mutta pysyivät kuluvan vuoden elokuun lukemissa. Vientiin menevät kumi- ja muovituotteet halpenivat vajaan prosentin edelliskuukaudesta mutta olivat edelleen 18 prosenttia vuoden takaista kalliimmat. Metallien jalostuk-

sen vientihinnat putosivat syyskuussa 5 prosenttia elokuusta mutta olivat silti 17 prosenttia viimevuotista korkeammat. Sähkö- ja elektroniikkatuotteiden vientihinnat nousivat 16 prosenttia. Metallituotteiden vientihinnat laskivat 1,5 prosenttia elokuusta ja olivat 11 prosent-

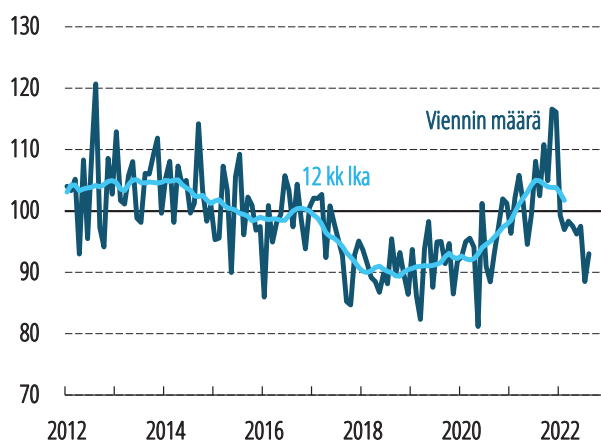
tia vuoden takaista korkeammat. Puutavaratuotteiden vientihinnat kääntyivät heinäkuussa laskuun. Syyskuussa ne putosivat 7 prosenttia elokuun lukemista ja olivat 11 prosenttia matalammat kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana.

Metallien jalostuksen viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden (ml. lääk.) viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

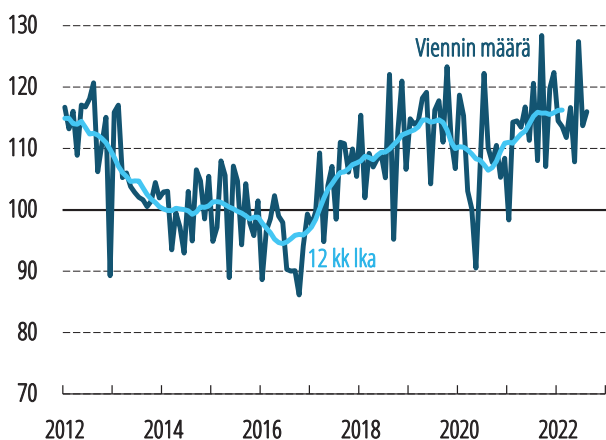
Ulkomaankauppa ja vaihtotase (vuosimuutokset, %, ja mrd. euroa)

	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2021 ³⁾	Ennuste (syyskuu 2022)	Ennuste (syyskuu 2023)
Tavaroiden vienti, %										
Määrä	-2,6	-7,7	-9,3	1,6		0,3	-4,5	5,6	-0,1	1,1
Hinta⁴⁾	35,8	37,2	31,1	26,9	22,5	0,0	29,7	13,1	27,5	0,6
Tavaroiden tuonti, %										
Määrä	11,3	-1,7	-1,0	4,0		-3,5	4,9	7,1	2,8	-0,1
Hinta⁴⁾	34,7	34,8	32,4	33,1	28,0	3,7	30,4	12,8	26,6	0,9
Vaihtotase, mrd. eur	-1,9	0,0	-0,3	-0,2			-9,2	2,2	-2,1	-0,7
Kauppataase, mrd. eur	-0,3	0,2	0,0	-0,1			-1,9	2,9	1,9	2,7

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä. ²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

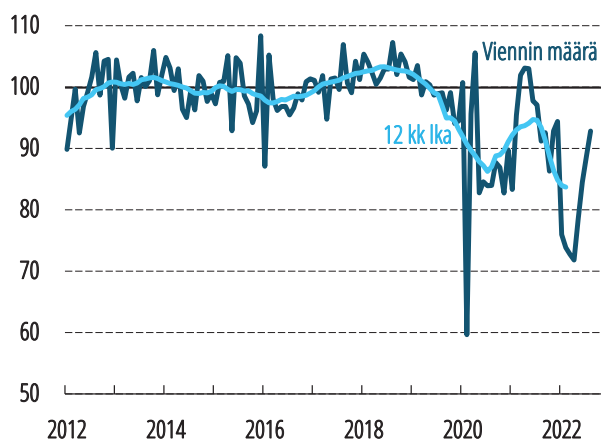
³⁾ Kansantalouden tilinpidossa. ⁴⁾ Indeksi 2015=100. Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Koneiden ja laitteiden viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Paperiteollisuuden viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Viennin määrä toimialoittain (vuosimuutos, %)

	Arvo-osuus 2021 (%)	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	Kum. ¹⁾
Metallien jalostus (24)	14,4	-12,4	-9,7	-18,0	5,4	-8,8
Paperiteollisuus (17)	13,5	-23,6	-13,4	-8,3	1,4	-17,3
Koneet ja laitteet (28)	13,0	-7,9	14,2	-5,1	7,3	2,5
Kemikaalit ja lääk. (20, 21)	10,6	1,2	-2,4	-18,3	-9,5	-5,4
Sähkölaitteet (27)	5,9	-2,4	4,8	-10,2	22,0	8,3
Moottorijoneuvot (29)	5,8	63,4	-28,2	-44,4	36,8	-0,6

¹⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Lähteet: Tulli, Etlan tietokanta.

Viennin ja tuonnin määrä (vuosimuutos, %)

	2021 I	2021 II	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2021 I-IV	Ennuste (syksy 2022)	Ennuste (syksy 2023)
Vienti yhteensä	-3,6	8,4	11,1	6,3	4,8	3,2	5,6	0,8	4,6
Tavarat	1,7	8,6	9,6	2,3	0,9	0,6	5,6	-0,1	1,1
Palvelut	-14,8	8,1	15,2	14,2	14,7	9,8	5,6	2,7	12,9
Tuonti yhteensä	-6,8	8,0	7,2	15,9	12,8	13,4	5,6	5,1	2,5
Tavarat	-1,6	10,8	5,8	14,8	11,2	8,9	7,1	2,8	-0,1
Palvelut	-16,5	2,7	10,8	18,1	16,3	23,6	2,8	9,8	7,7

Lähde: Tilastokeskus.

Ostovoiman kehitys vaikuttaa kulutukseen

> Vähittäiskaupassa tasaantumista

> Ostovoiman heikkeneminen painaa kaupan myynnin määrää...

> ... mutta reaalin palkkasumma ei ole laskenut paljonkaan

> Ensirekisteröinnit edelleen laskussa lokakuussa

Vähittäiskaupan myynnin määrän aleneminen tasaantunut

Ennakkotietojen mukaan vähittäiskaupan liikevaihdon määrä supistui heinä-syyskuussa neljä prosenttia vuoden takaisesta. Päivittäistavara-kaupassa laskua kertyi yli viisi prosenttia. Kehitykseen vaikuttivat sekä pandemiasta palautuminen että hintojen nousu kuluvan vuoden aikana. Kausitasoitettuna vähittäiskaupan myynnin määrän aleneminen on kuitenkin pysähtynyt. Touko-syyskuussa se oli suhteellisen vakaa. Myös päivittäistavara-kaupan aleneminen on hidastunut selvästi.

Muun muassa elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet selvästi, ja voi olla, että kuluttajien on alettava karsia muuta kulutusta kuin välttämättömyshyödykkeitä. Vaikkakin substituu-tiota halvempiin elintarvikkeisiin ja tuotemerkkeihin nyt tapahtuu, kysynnän määrä ei päivittäistavaroissa ole erityisen joustavaa hintojen muuttuessa, päinvastoin kuin monessa muussa tuoteryhmässä. Yksityisen kulutuksen näkökulmasta on kuitenkin huomattava, että reaalin palkkasumma on kehittynyt selvästi paremmin kuin reaalin ansiotasoindeksi.

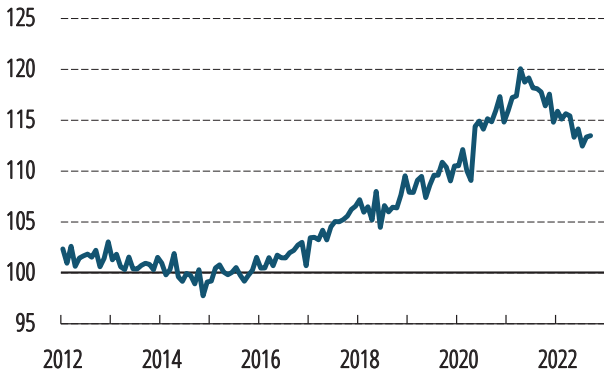
Kesäkuukausina liikevaihdon kausitasoitettu määrä kasvoi keväästä apteekkien ja terveydenhoito-, kosmetiikka- ja hygieniatuotteiden vähittäiskaupassa, vene-kaupassa sekä puutarha-alalla, mutta muuten vähittäiskauppa oli laskusuunnassa maaliskokuusta. Erikoiskaupan alalla nähtiin kovinta laskua rautakaupassa, kirjakaupassa, urheiluvälineissä, vaatekaupassa sekä kultasepänalalla.

Liikevaihtotilastojen arvon ja määrän suhteena laskettu vähittäiskaupan hintaindeksi nousi edelleen syyskuun ennakkotiedoissa. Kehitys johtui lähinnä päivittäistavara-kaupasta, jonka osuus koko vähittäiskaupasta on noin puolet.

Ensirekisteröinnit taas alle viime vuoden

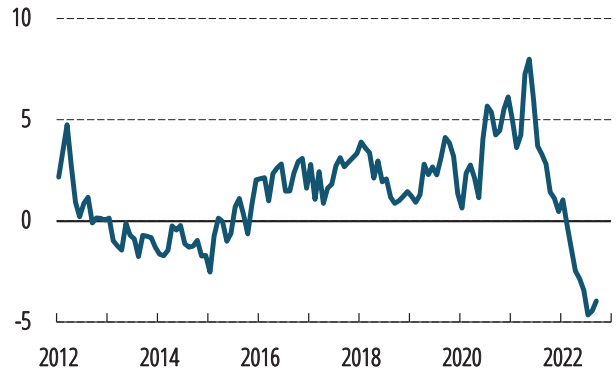
Henkilöautojen ensirekisteröintien määrä oli lokakuussa kuusi prosenttia alempi kuin vuotta aiemmin. Tammi-lokakuussa ensirekisteröintien määrä oli 19 prosenttia alle viime vuoden tason.

Vähittäiskaupan myynnin kausitasoitettu määrä (ind. 2015=100)

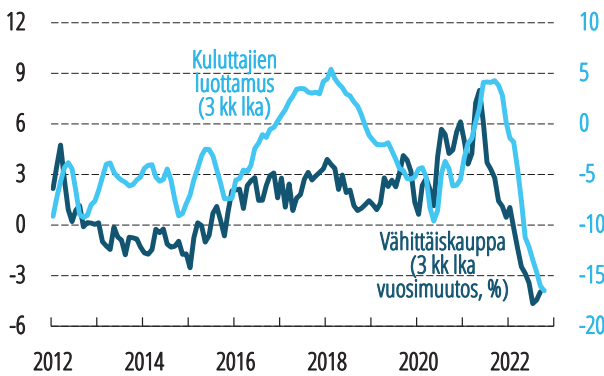
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vähittäiskaupan myynnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

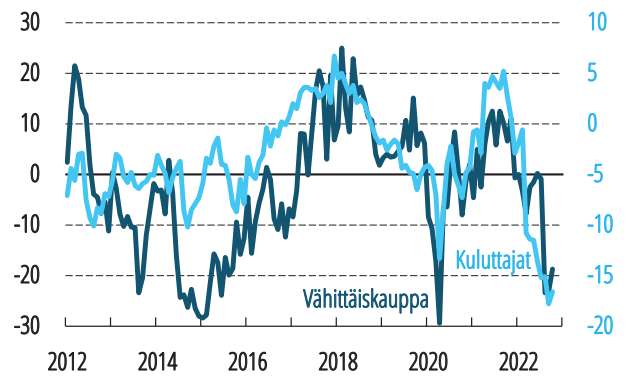
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan myynnin määrä

Lähteet: Tilastokeskus, DG ECFIN, Macrobond.

Luottamusindikaattorit (saldot)

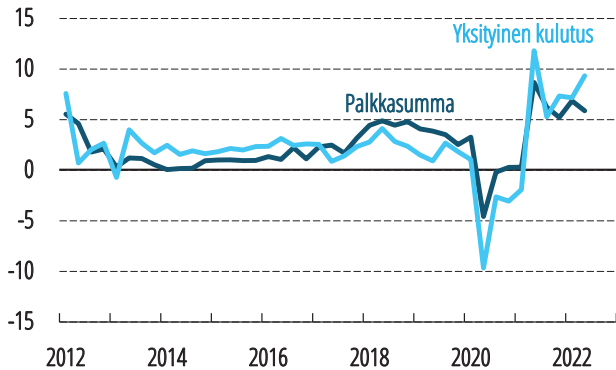
Lähteet: DG ECFIN, Macrobond.

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)

	2022 Maalis	2022 Huhti	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys
Vähittäiskauppa	-1,4	-2,5	-2,9	-3,4	-4,7	-4,5	-4,0
Päivittäistavarakauppa	-2,9	-4,0	-5,0	-5,0	-6,7	-6,2	-5,3
Tavaratalokauppa	-1,1	-0,6	-0,8	-1,3	-2,3	-2,6	
Erikoiskauppa yhteensä	-0,6	-2,0	-1,7	-2,9	-3,9	-4,0	
Kodintekniikan vähittäiskauppa	-7,6	-10,2	-10,5	-9,0	-9,7	-9,8	
Rautakauppatavaroiden vähittäiskauppa	-3,4	-9,6	-10,0	-12,6	-11,6	-9,7	
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	-3,9	-0,9	1,9	-0,7	0,8	-1,3	
Moottorijoneuvojen kauppa ja korjaus	-8,0	-11,7	-9,2	-7,4	-5,8	-4,8	

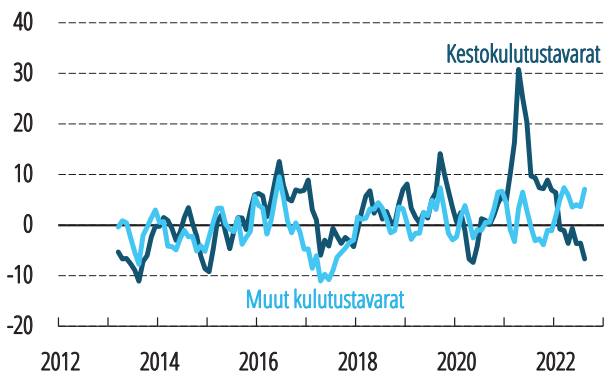
Alkuperäinen, työpäiväkorjaamaton tilasto. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (vuosimuutos, %)

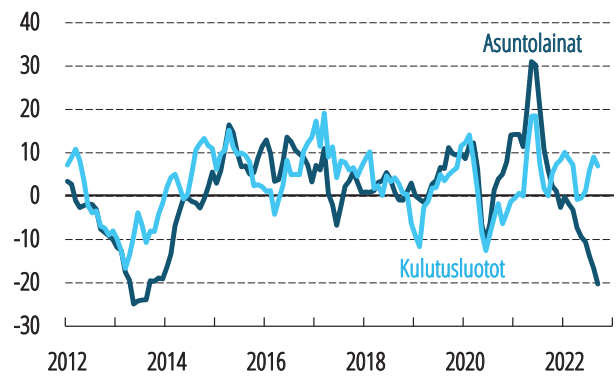
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kulutustavaroiden tuonin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähde: Suomen Pankki.

Yksityisten kulutusmenojen määrä (vuosimuutos, %)

	2020 IV	2021 I	2021 II	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	Ennuste (syksy 2022 2023)	
Yksityiset kulutusmenot	-3,5	-3,1	10,2	3,6	4,2	2,9	4,3	2,2	-0,1
Kestävät kulutustavarat	8,0	7,5	19,9	-1,7	-5,0	-9,7	-12,5	-9,4	1,4
Puolikestävät tavarat	-6,4	-0,7	27,8	9,7	10,0	4,4	4,8	1,8	-1,5
Lyhytikäiset tavarat	3,0	1,3	2,7	2,7	1,1	-0,8	-2,6	-2,1	-0,7
Palvelut	-7,4	-6,7	11,2	3,8	6,8	6,5	8,7	5,6	0,5

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Hiipuva kysyntä heikentää yritysten kannattavuutta

> Rakentamisen volyyymi vuodentakaisella tasolla

> Uusien asuntolainojen määrä jyrkässä laskussa

> Suomalaisyrittäjien näkymät heikentyneet syksyn mittaan

Tilastoissa näkyy jo rakentamisen hidastuminen. Käynnissä olevan rakennustuotannon volyyymi ei kasvanut kesä-elokuussa enää lainkaan, vaan pysyi vuodentakaisella tasolla. Asuinrakentamisen volyyymi kasvoi vielä 5 prosenttia, mutta muu talonrakentaminen väheni jo 5 prosenttia viime vuodesta.

Rakentamisen suhdanteen heikkeneminen näkyy entistä enemmän myös uusien rakennushankkeiden aloituksissa. Uusia rakennushankkeita aloitettiin elokuussa 21 prosenttia viime vuotta vähemmän, ja uudet rakennusluvut vähenivät 8 prosenttia.

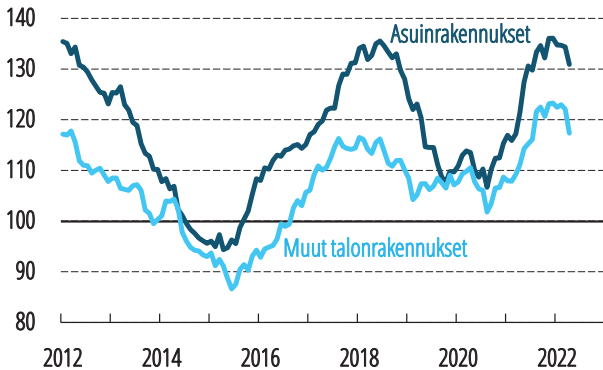
Maarakennusalan kustannukset nousivat syyskuussakin melkein 16 prosenttia vuodentakaisesta. Kustannusten vuosimuutos vaihteli suuresti osaindekseittäin. Eniten nousivat päällysteiden kustannukset (27,5%). Yleisemmin rakennuskustannukset nousivat 6,2% vuodentakaisesta. Eniten nousivat tarvikkepanosten kustannukset (10,3%), vähiten työkustannukset (1,3%).

Globaali epävarmuus heijastuu nyt myös suomalaisiin yrityksiin, joiden suhdannenäkymät ovat hyvin alhaalla. EK:n Suhdannebarometrissa kysyntä ja henkilöstöodotukset ovat syksyn mittaan hiipuneet. Rakentamiseen vaikuttaa kiristynyt rahapolitiikka, teollisuudessa tilauskirjojen ohentuminen. Kehitys veti toimialojen luottamusindikaattoreita alaspäin lokakuussa. Sekä kustannusten nousu että kysynnän väheneminen heikentävät yritysten kannattavuutta.

Myös EK:n lokakuun lopun yrityskysely viittaa vahvasti yritysten näkymien heikkenemiseen. Henkilöstön lomautuksia suunnittelee 26 prosenttia vastaajayrityksistä. Eniten lomautussuunnitelmia on rakennusosalalla.

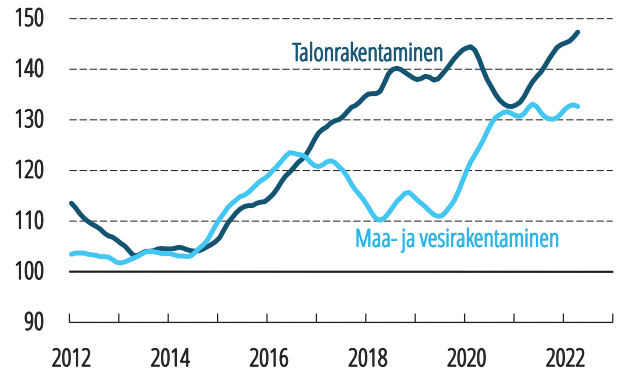
Suomen Pankin tilastojen mukaan kotitalouksien nostamien uusien asuntolainojen määrä on jyrkässä laskussa, ja keskiporko nousee huomattavan nopeasti. Syyskuussa uusia asuntolainoja nostettiin peräti 20 prosenttia viime vuotta vähemmän. Syyskuussa uusien asuntolainojen keskiporko oli noussut jo 2,8 prosenttiin eli melkein prosenttiyksikön elokuusta.

Uudisrakennuksen aloitukset (m³) (12 kk lka, ind. 2010/1=100)

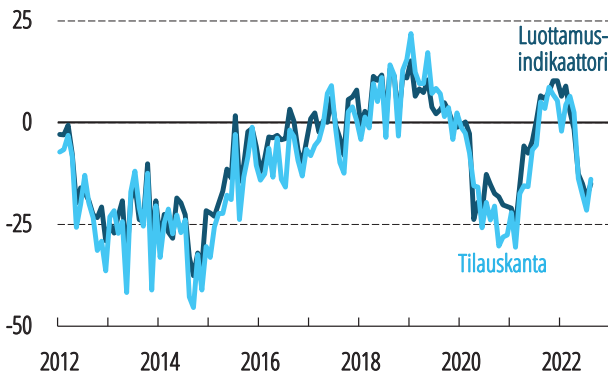
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakennusyritysten myynnin määrä, trendi (ind. 2010=100)

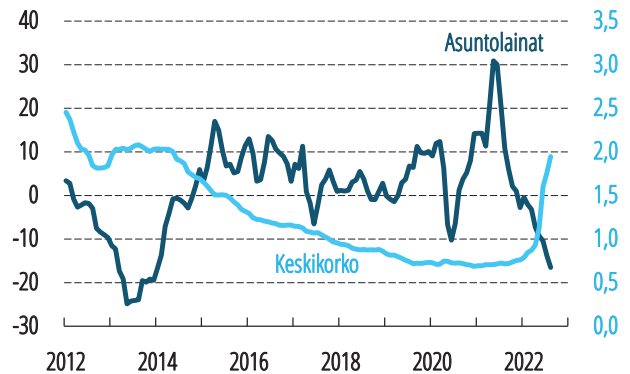
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

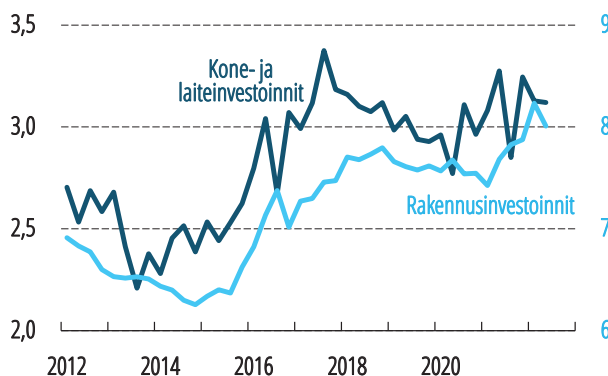
Lähteet: Eurostat, Macrobond.

Kotitalouksien nostamat asuntolainat, 3 kk, summa (vuosimuutos, %)

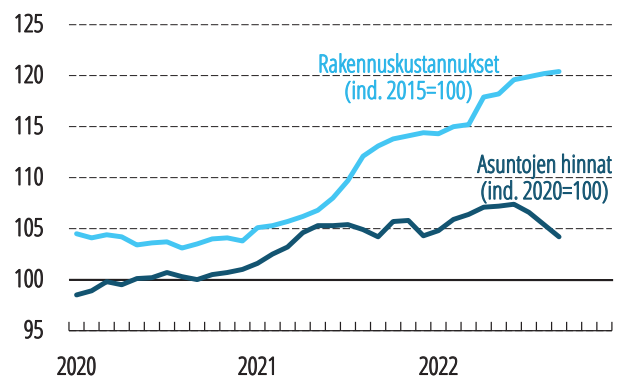
Lähteet: Suomen Pankki, Macrobond.

Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien määrä, kausitasoitus

Mrd. euroa vuoden 2010 kiintein hinnoin. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Ennakoivia indikaattoreita (vuosimuutos, %, ellei toisin ilmoitettu)

	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	3 kk ¹⁾	2021
Investointitavaroiden tuotanto (määrä)	0,0	5,6	7,2	-1,8		1,0	3,8
Rakennusaineteoll. tuotanto (määrä)	1,5	4,1	-1,7	0,8		0,6	7,9
Rakennusten aloitukset (m³)	2,2	-9,4	-29,1	-27,8		-4,6	12,7
Asuinrakennukset	2,9	-2,2	20,4	-0,6		-0,2	17,5
Muut rakennukset	1,9	-13,2	-45,6	-36,5		-6,8	5,1
Uudisrakentamisen määrä yhteensä	3,5	2,5	-0,4	-1,8		0,5	10,9
Asuntorakentaminen	8,3	7,4	6,2	5,2		1,8	1,0
Muu talonrakentaminen	-0,2	-1,4	-5,5	-7,1		-0,5	10,5
Rakentamisen luottamusind., saldo²⁾	-12,7	-15,2	-18,6	-15,2	-7,3		

¹⁾ Vuosumma laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. ²⁾ Eurostat.
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Tulli, Macrobond.

Investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2021 II	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	Q _t /Q _{t-1} ¹⁾	2021 I-IV ¹⁾	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Investoinnit yhteensä	2,6	-0,9	3,7	8,8	1,9	-1,8	1,5	3,1	0,8
Yksityiset investoinnit	6,2	3,2	8,4	5,6	2,5	0,5	4,7	2,9	0,1
Julkiset investoinnit	-11,6	-17,3	-12,9	23,0	-1,0	-11,2	-11,5	4,1	3,9
Koneet ja laitteet	18,2	-10,7	9,5	1,2	-4,6	-0,3	5,5	2,1	4,2
Rakennusinvestoinnit	0,0	3,0	3,4	14,0	3,9	-2,7	1,6	4,0	-1,1
Asuinrakentaminen	2,3	7,0	13,7	23,3	7,3	-3,2	5,8	6,5	-3,0
Muu talonrakentaminen	3,8	9,6	1,9	6,1	1,8	-0,9	4,1	2,4	0,5
Maa- ja vesirakentaminen	-17,5	-22,0	-19,5	3,0	-4,3	-5,7	-17,3	2,2	1,5
Muut investoinnit	-5,5	-4,1	-3,0	1,3	3,5	-0,3	-3,6	1,8	2,4

¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Teollisuustuotannon kasvuvauhti on hieman hidastunut

> Koneiden tuotannon vahva kasvu jatkui elokuussa

> Metallien jalostuksen tuotanto kohosi voimakkaasti

> Kaikkien kolmen päätoimialan uusien tilausten arvo nousi

Palvelualojen tuotanto nousi elokuussa vajaat 3 prosenttia alkuperäisen sarjan mukaan

Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan kokonaistuotanto lisääntyi kuluvan vuoden elokuussa 1,8 prosenttia vuoden takaisesta. Työpäiväkorjattuna tuotanto kasvoi 0,8 prosenttia. Kausitasoitettuna tuotanto jäi lähes edelliskuukauden lukemiin.

Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto laski työpäiväkorjattuna elokuussa 2,3 prosenttia edellisvuodesta. Palvelualojen tuotanto nousi 2,3 prosenttia. Alkutuotanto supistui työpäiväkorjattuna 1,7 prosenttia.

Syyskuussa 2022 julkaistussa ennusteessamme arvioimme, että bkt:n kasvuvauhti hidastuu tänä vuonna 2 prosenttiin ja vuonna 2023 bkt supistuu 0,1 prosenttia. Arvonlisäys perushintaan lisääntyy uuden ennusteemme mukaan tänä vuonna 1,9 prosenttia ja ensi vuonna 0,2 prosenttia.

Teollisuustuotanto lisääntyi työpäiväkorjattuna 2,3 prosenttia elokuussa

Koko teollisuuden tuotanto lisääntyi elokuussa 4,4 prosenttia vuoden takaisesta teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan. Työpäiväkorjattuna tuotanto lisääntyi 2,3 prosenttia. Kausitasoitettuna koko teollisuuden tuotanto kasvoi elokuussa 2,5 prosenttia viimevuotisesta ja 0,5 prosenttia heinäkuun lukemista. Tehdasteollisuuden tuotanto lisääntyi 2,8 prosenttia ja pois lukien sähkö- ja elektroniikkateollisuus hieman enemmän, kausitasoitettuna 3 prosenttia vuoden takaisesta.

Metallien jalostuksen tuotanto kohosi voimakkaasti elokuussa, kausitasoitettuna peräti 36 prosenttia vuoden takaisesta ja 15 prosenttia edelliskuukaudesta. Koneiden ja laitteiden valmistuksen vahva kasvu jatkui 20 prosentin tahtia viimevuotisesta. Metallituotteiden valmistus piristyi ja lisääntyi vajaat 9 prosenttia vuoden takaisesta ja 4 prosenttia heinäkuusta.

Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotannon määrä on sen sijaan selvästi heikentynyt viime kuukausien aikana, elokuussa tuotanto supistui 13 prosenttia edellisvuodesta. Kulkuneuvojen valmistus väheni toista kuukautta peräkkäin, mikä oli odotettua.

Paperiteollisuuden elokuun tuotantomäärä oli tämän vuoden korkein. Kasvua kertyi 5,6 prosenttia vuoden takaisesta ja 5,8 prosenttia heinäkuun lukemista. Puutavaratuotteiden valmistus on kääntynyt laskuun, mutta oli silti 3,6 prosenttia edellisvuotista suurempi. Huonekalujen valmistus on niin ikään kääntynyt laskuun. Rakennusaineteollisuuden tuotanto kasvoi parin prosentin tahtia.

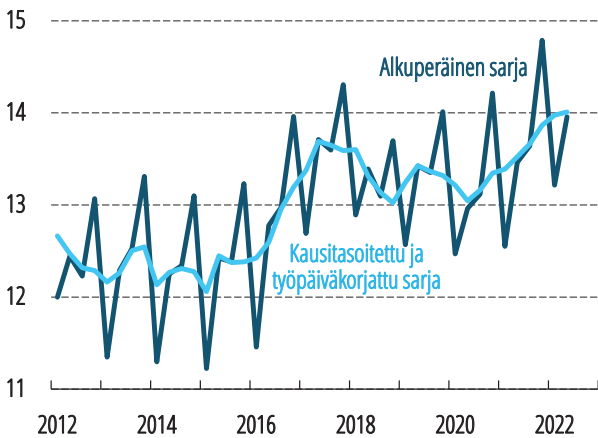
Kemianteollisuuden tuotannon kasvuvauhti jäi elokuussa runsaaseen prosenttiin. Elintarviketeollisuuden tuotanto supistui kolmatta kuukautta peräk-

käin, juomien valmistus kuitenkin lisääntyi. Tekstiilien sekä nahka- ja kenkäteollisuuden tuotanto väheni tuntuvasti, mutta vaatteiden valmistus lisääntyi runsaat 8 prosenttia.

Tehdasteollisuuden uusien tilausten arvo nousi elokuussa 15,9 prosenttia viimevuotisesta alkuperäisen tilas-

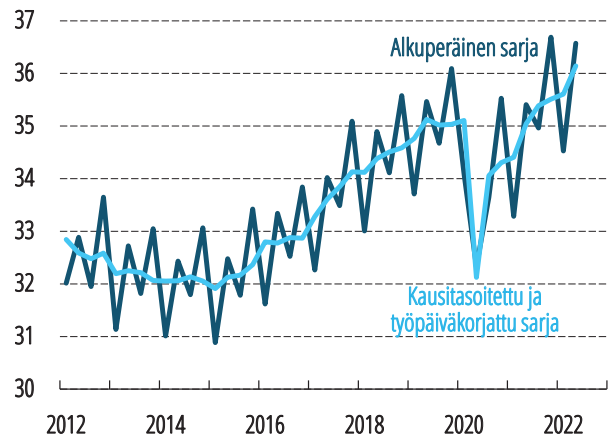
tosarjan mukaan. Kausitasoitettuna tilausten arvo kasvoi 7,8 prosenttia heinäkuun lukemista. Kemianteollisuuden tilaukset kohosivat arvoltaan 37,9 prosenttia vuoden takaisesta. Paperiteollisuus sai arvoltaan 22,6 prosenttia ja metalliteollisuus 9,8 prosenttia enemmän tilauksia kuin elokuussa vuonna 2021.

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto (mrd. 2015 euroa)

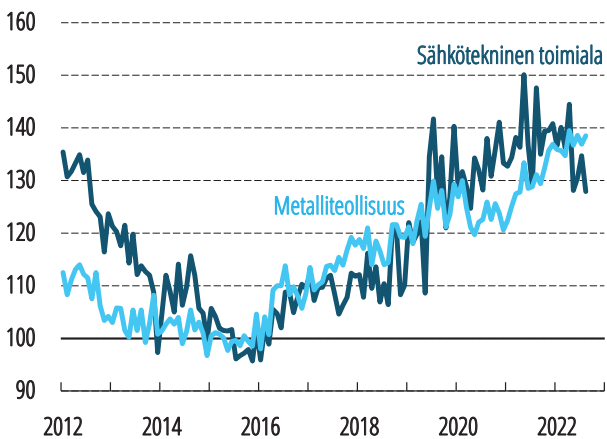
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Palvelujen tuotanto (mrd. 2015 euroa)

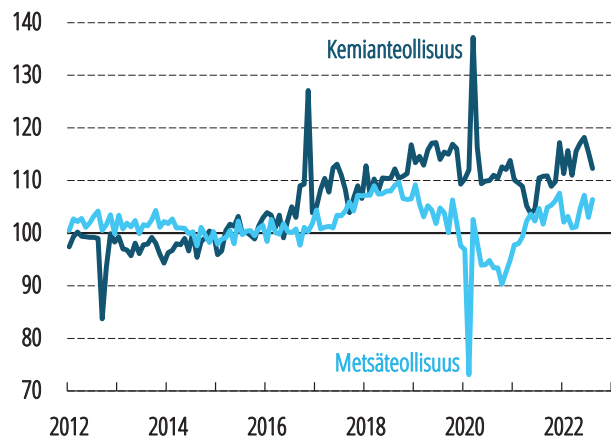
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Tuotannon suhdannekuvaaja (vuosimuutos, %)

	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	Kum. ¹⁾	Ennuste (syksy 2022) ²⁾ 2022 2023	
Kokonaistuotanto	4,8	2,4	0,3	1,8	3,0	1,9	0,2
Alkutuotanto	0,7	-4,2	-9,3	0,4	-3,1	-3,1	1,2
Jalostus	3,7	6,2	0,1	-0,6	3,3	2,0	-3,1
Palvelut	5,4	1,2	0,8	2,9	3,1	2,1	1,4

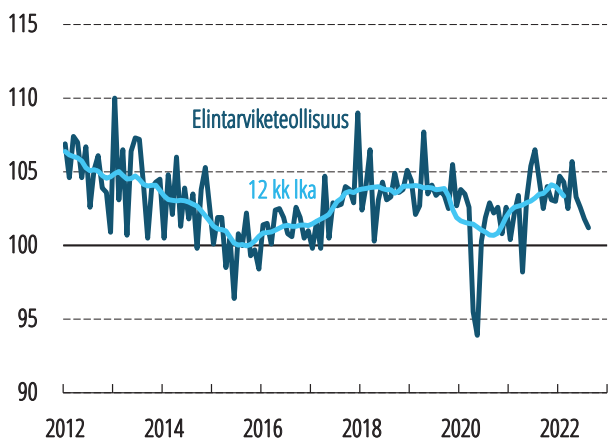
¹⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ²⁾ Arvonlisäys perushintaan.
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksi (ind. 2015=100, vuosimuutos, %)

	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2021 ³⁾	Ennuste (syksy 2022) 2022 2023	
Metalliteollisuus	2,2	7,8	7,1	4,4	0,7	6,6	4,5	6,1	0,7
Metallien jalostus	12,4	7,6	7,9	35,7	1,8	15,0	4,5	9,2	0,1
Metallituotteet	14,8	16,0	6,3	8,7	-3,6	13,8	3,7	12,9	1,0
Koneet ja laitteet	10,7	15,0	10,0	19,7	7,4	10,8	5,7	5,9	-0,6
Kulkuneuvot	12,6	11,6	-14,2	-3,5	-6,4	3,7	3,6	8,7	1,0
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-14,7	-4,6	4,4	-13,3	-3,8	-2,4	3,6	1,1	2,5
Metsäteollisuus	1,1	4,8	-1,6	4,6	3,2	2,4	5,4	-1,7	6,6
Puutavateollisuus	11,9	9,1	3,2	3,6	-2,0	11,8	1,8	10,2	2,2
Paperiteollisuus	-4,6	2,2	-3,2	5,6	6,7	-1,8	7,1	-6,8	8,9
Kemianteollisuus	12,9	13,0	4,4	1,4	0,6	6,2	-0,1	6,5	0,4
Elintarviketeollisuus	0,1	-2,7	-4,4	-3,2	-1,9	0,3	1,2	1,3	0,0
Tevanake-teollisuus	-3,9	0,2	1,3	-4,3	-0,2	-0,6	6,8	-1,0	0,3
Muu tehdasteollisuus	1,6	2,1	-0,7	1,0	-1,4	4,1	4,5	1,7	-0,1
Tehdasteollisuus yhteensä	4,0	7,0	3,6	2,8	0,6	5,2	3,5	4,1	1,5
Tehdasteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	6,5	9,2	1,8	3,0	0,8	5,0	3,5	4,6	1,3
Kaivostoiminta ja louhinta	-0,1	-4,0	0,0	8,4	-8,2	-3,5	-6,1	-6,9	3,6
Sähkö, kaasu ja lämpöhuolto	9,8	11,0	1,6	7,9	1,3	2,1	6,2	2,2	1,0
Koko teollisuus	4,6	8,0	3,3	2,5	0,6	4,5	3,6	3,8	1,5

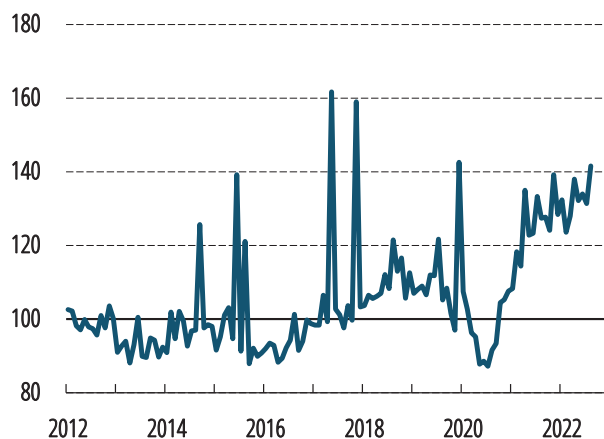
¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna. ²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kokonaistuotanto ja arvonlisäyksen volyymi toimialoittain (vuosimuutos, %)

	2021 I	2021 II	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2021 I-IV	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2023) 2023
Bkt markkinahintaan	-1,5	7,5	3,0	3,0	4,3	3,3	3,0	2,0	-0,1
Alkutuotanto	5,1	-7,5	-6,6	-7,6	-3,1	-2,4	-4,5	-3,1	1,2
Koko teollisuus (B, C, D, E)	-1,1	0,8	0,3	2,7	3,0	4,8	0,7	1,3	-3,4
Tehdasteollisuus	-1,8	2,5	0,2	2,6	5,3	4,6	0,9	1,4	-4,3
Metsäteollisuus	-10,3	-13,4	-9,5	-2,7	4,4	1,5	-9,0	-0,6	-3,1
Kemianteollisuus	-10,5	-12,8	-9,2	-12,8	-1,0	10,8	-11,4	5,2	-13,8
Metalliteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	-3,8	7,6	5,1	10,9	10,3	9,8	5,0	5,0	-3,6
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	16,5	11,3	3,0	2,2	2,4	-6,6	7,5	-7,2	-0,1
Rakentaminen	6,4	11,6	11,8	7,8	10,9	1,2	9,6	3,9	-2,1
Palvelut	-2,4	9,5	3,9	3,3	3,7	3,3	3,5	2,1	1,4
Kauppa	3,6	7,4	-0,1	-0,7	-3,8	-6,2	2,5	-4,7	-0,5
Informaatio ja viestintä	5,3	10,4	8,2	7,0	8,4	5,5	7,7	4,5	3,5
Kiinteistöalan toiminta	2,6	4,2	3,7	4,0	2,4	1,9	3,7	1,9	1,5
Bkt muutos ed. nelj.	-0,2	1,6	0,9	0,7	0,5	1,0			
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	0,3	-0,9	0,9	1,9	0,5	1,2			

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Työllisyysasteen kasvu lähes pysähtynyt

> Työllisyysaste vakiintunut 74 prosenttiin tuntumaan

> Työttömyysaste pysyi syyskuussa 7,2 prosentissa

> Lomautettuja kutakuinkin tavanomainen määrä

Työllisyys paranee edelleen, vaikkakin aiempaa hitaammin. Työllisiä oli syyskuussa 86 000 henkeä enemmän kuin vuosi sitten. Erityisesti 55–64-vuotiaiden työllisyys kasvaa. Samaan aikaan työttömien määrä pysyi lähestulkoon viime vuoden tasolla.

Tuoreimpien tilastojen valossa työllisyysaste näyttää vakiintuneen 74 prosenttiin tuntumaan ja työttömyysaste lähelle 7 prosenttia. Edellisten kuukausien tapaan työllisyys kasvoi pääasiassa työmarkkinoiden ulkopuolisten aktivoituttua. 15–74-vuotiaiden työvoimaosuus nousi viime vuoden 66 prosentista 68 prosenttiin.

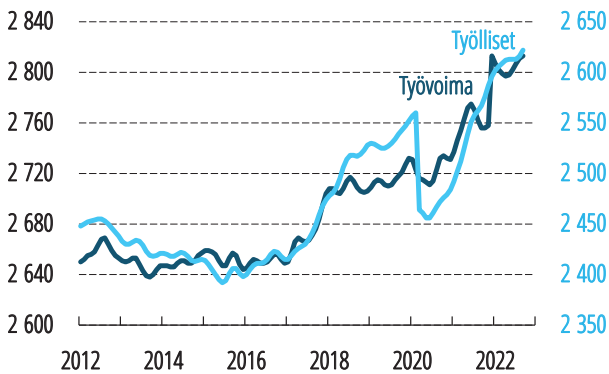
Toimialoista työllisyyskehitys oli heikointa rakentamisessa, jossa työllisten määrä väheni hieman yli 6 prosenttia. Muilla päätoimialoilla työllisyys sen sijaan kasvoi.

Kuluvan vuoden aikana työllisten määrä on kasvanut 3,1 prosenttia vuodentakaisesta, mutta tehdyn työn määrä työtunneilla mitattuna vain 1,7 prosenttia. Osa-aikatyö lisääntyy edelleen. Syyskuussa työtunnit kuitenkin kasvoivat 2,3 prosenttia vuodentakaisesta. Eniten työtunnit kasvoivat liikenteessä (8 %), rahoituksen ja liike-elämän palveluiden alalla (7,8 %) sekä teollisuudessa (7,5 %).

Myös työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnvälitystilastoissa näkyy hienoisia merkkejä työmarkkinoiden heikkenemisestä. Työttömien määrä laski edelleen viime vuoden syyskuusta, mutta nousi hieman elokuusta. Lomautettujen ja pitkäaikaistyöttömien määrät kuitenkin jatkoivat laskuaan.

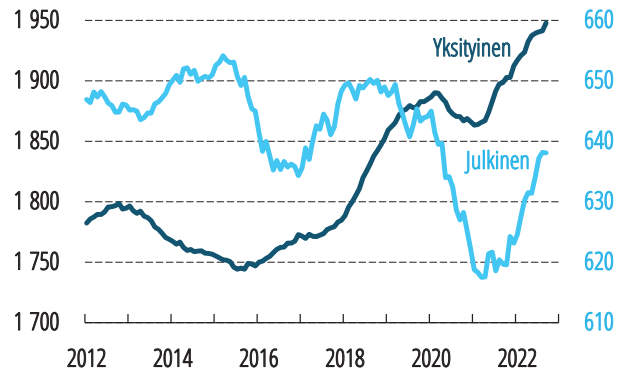
Uusien avointen työpaikkojen määrä on yhä huomattavan korkealla, mutta jatkaa hiljalleen laskuaan. Syyskuussa Työ- ja elinkeinotoimistoihin ilmoitettiin uusia avoimia työpaikkoja 7 100 vähemmän kuin vuosi sitten. Eniten vähenivät toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijöiden, asiantuntijoiden sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden työpaikat.

Työn kysyntä ja tarjonta, trendi (1 000 henkilöä)

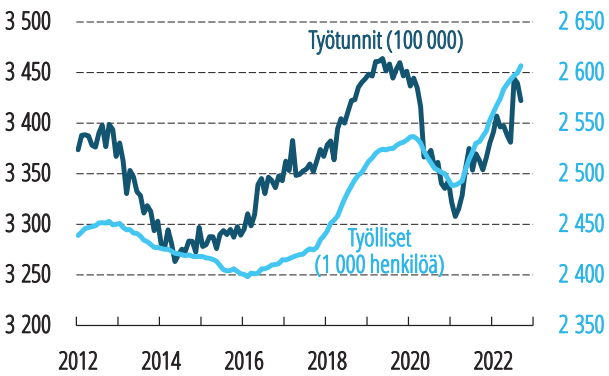
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset, 12 kk lka summa (1 000 henkilöä)

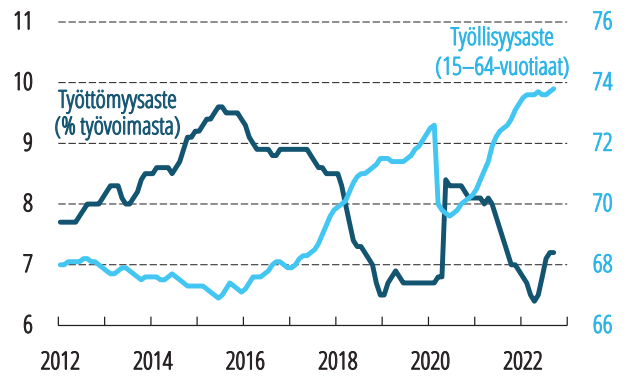
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Työlliset ja tehdyt työtunnit, 12 kk lka summa

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

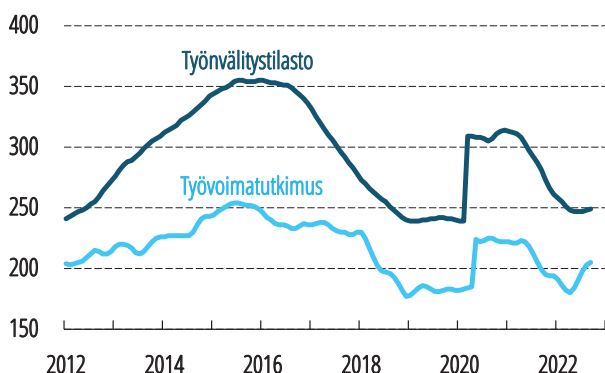

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

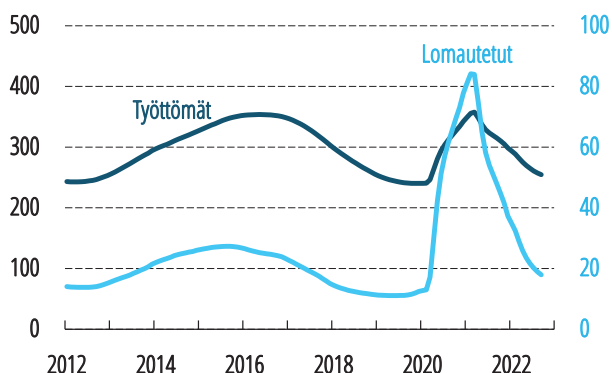
Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2022 Touko	2022 Kesä	2022 heinä	2022 Elo	2022 Syys	3 kk ¹⁾	2021	Ennuste (syksy 2022)	Ennuste (syksy 2023)
Alkutuotanto	-23,8	0,0	1,7	-2,7	3,0	-0,7	-7,0		
Teollisuus	-2,0	-2,9	4,1	3,5	4,0	0,4	1,4		
Rakennustoiminta	6,4	-7,9	-1,6	0,0	-6,3	-0,6	3,5		
Palvelut	4,5	4,5	1,5	0,7	4,1	0,6	5,6		
Julkinen sektori	-0,2	5,2	6,4	1,7	-0,2	0,9	0,2		
Työlliset yhteensä	2,4	1,9	1,9	1,2	3,4	0,5	2,4	1,5	0,1
Työvoiman tarjonta	-0,2	1,1	1,3	1,4	3,1	0,3	2,3	0,5	0,2
Työttömyysaste, kausitasoitettu sarja	6,5	6,8	7,1	7,2	7,2		7,7	6,7	6,8
Työllisyysaste, kausitasoitettu sarja	73,7	73,6	73,6	73,7	73,8		72,2	73,7	73,8

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. Kausivaihtelusta tasoitettuja työllisyyslukuja.
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

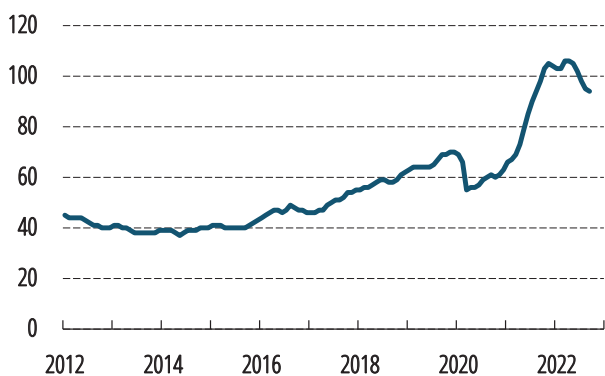
Työttömyys, trendi
(1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö ja Tilastokeskus, Macrobond.

Työttömät ja lomautetut,
12 kk lka summa

Lähteet: Työministeriö, Macrobond.

Uudet avoimet työpaikat, trendi (1 000 kpl)

Lähde: Työministeriö.

Työpanos (vuosimuutos, %)

	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys
Alkutuotanto	-21,7	4,4	15,1	-9,7	5,0
Teollisuus	7,4	-6,5	-2,8	8,6	7,5
Rakennustoiminta	2,7	-9,2	-5,5	2,7	-4,7
Kauppa	11,2	6,1	-6,9	2,9	0,6
Liikenne	22,0	0,2	-8,7	22,0	8,0
Rahoitus, liike-elämää palveleva toiminta	2,9	-4,1	11,8	-2,0	7,8
Julk. ja muut yhteiskunnalliset palvelut	4,5	1,3	-9,8	2,1	-1,8
Yhteensä	5,5	-0,9	-3,2	3,8	2,3

Lähde: Tilastokeskus.

Elintarvikkeiden hintainflaatio lähes 15 prosenttia

> Inflaatio kiihtyi hieman syyskuussa

> Elintarvikkeiden hintojen nousu kiihtyi lisää

> Tuontihintojen nousu vuoden takaisesta hidastunut hieman

> Lokakuun inflaatio syyskuun tasolla

Inflaatio reilussa 8 prosentissa

Kuluttajahintainflaatio kiihtyi syyskuussa puoli prosenttiyksikköä 8,1 prosenttiin. Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien hintojen nousu kiihtyi jo 14,5 prosenttiin ja niiden kontribuutio hintatason nousuun 1,9 prosenttiyksikköön. Vuosi-inflaatio on entisestään kiihtynyt elintarvikkeiden kaikissa pääluokissa paitsi kalassa ja hedelmissä, joissa se on hidastunut. Myös kahvin hinnan nousutahti on hidastunut pienellä viipeellä kahvin maailmanmarkkinahinnan perässä.

Liikenteen hintojen nousu hidastui 10,6 prosenttiin (kontribuutio kokonaisinflaatioon 1,4 prosenttiyksikköä), kun se oli kesäkuussa 19 prosenttia. Tämän kehityksen taustalla on ennen kaikkea liikennepolttoaineiden hintojen aleneminen, mutta kehitys on ollut saman suuntaista muissakin pääerissä. Autojen ja liikennepalvelujen hintojen nousu on hieman rauhoittunut.

Asumisen hintojen nousu kiihtyi hieman uudestaan ja nousi 9,6 prosenttiin (kontribuutio kokonaisinflaatioon 2,5 prosenttiyksikköä). Tämä johtuu sähkön ja lämpöenergian hintojen sekä asuntolainojen korkojen noususta. Korkojen nousu osana kuluttajahintakoria oli jo 41 prosenttia vuoden takaisesta. Myös jätteiden keruun hintojen nousu oli melkein kymmenen prosenttia. Sen sijaan esimerkiksi asunnon huoltoon ja korjaukseen liittyvien materiaalien hintojen nousu on edelleen rauhoittunut.

Tuontihintojen nousu hieman hidastunut

Tuontihintojen nousuvauhti hidastui syyskuussa 28 prosenttiin oltuaan sitä ennen viiden kuukauden ajan yli 30 prosenttia. Raakaöljyn hintaa on keinotekoisesti alentanut Yhdysvaltojen strategisten öljyvarastojen poikkeuksellinen purku. Suhteellisen pian niitä täytyy alkaa uudelleen täydentää, mikä lisää kysyntää ja hintapaineita maailmanmarkkinoilla.

Lokakuun inflaatio syyskuun tasolla

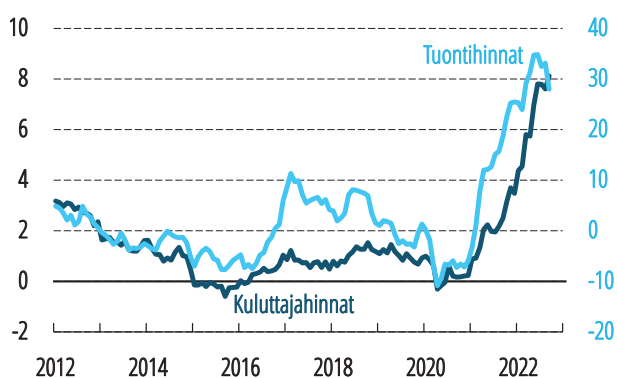
Ennakkotieto Suomen lokakuun yhdenmukaistetulle inflaatiolle on 8,3 prosenttia, mikä on 0,1 prosenttiyksikköä alempi lukema kuin syyskuussa.

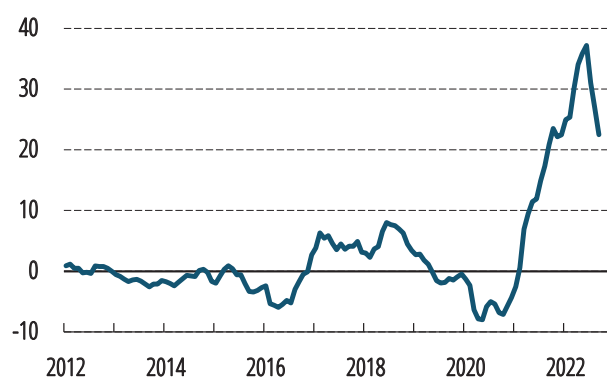
Hinnat (vuosimuutos, %)

	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Suomi, harmonisoitu	7,1	8,1	8,0	7,9	8,4	8,3	6,5	3,6
Euroalue, harmonisoitu	8,1	8,6	8,9	9,1	9,9	10,7	6,8	3,8
Suomi, kansallinen KHI	7,0	7,8	7,8	7,6	8,1		6,8	3,8
Tuontihinnat (tavarat)	34,7	34,8	32,4	33,1	28,0		26,6	0,9
Kotimarkkinoiden perushintaindeksi	25,3	26,7	25,0	25,2	22,4		23,0	7,1
Rakennuskustannukset	10,7	10,7	9,3	7,2	6,4			

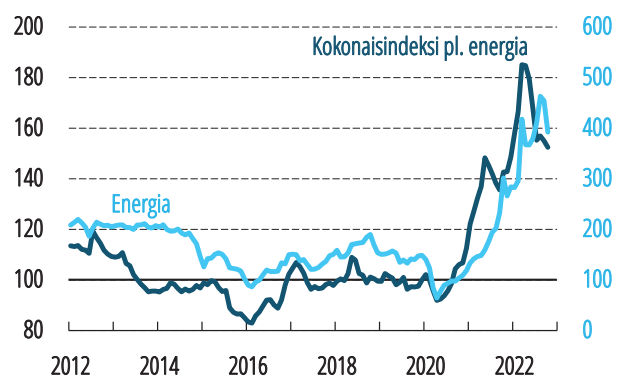
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Etlä.

Hinnat
(vuosimuutos, %)

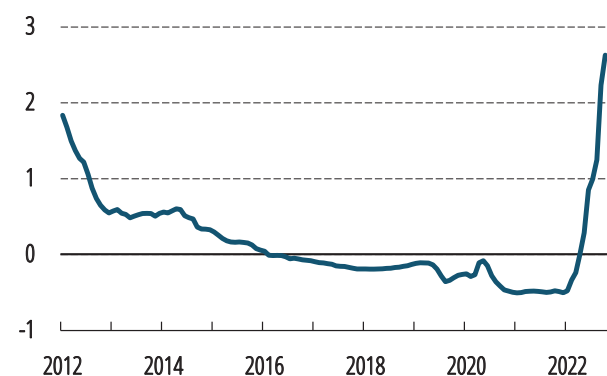
Lähteet: Tilastokeskus, Etlän tietokanta.

Vientihinnat
(vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlän tietokanta.

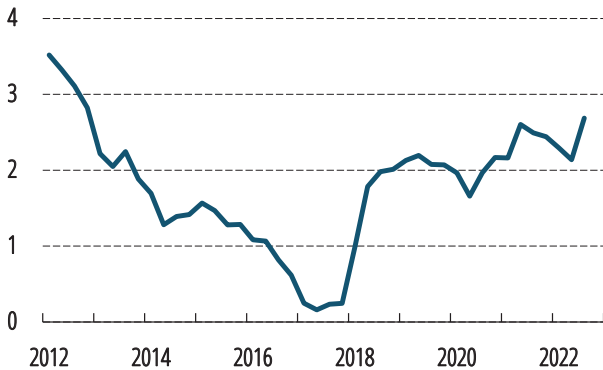
Raaka-aineiden eurohinta
(ind. 2020=100)

Lähteet: HWWI, Macrobond.

12 kk Euribor
(%)

Lähteet: EKP, Etlän tietokanta.

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

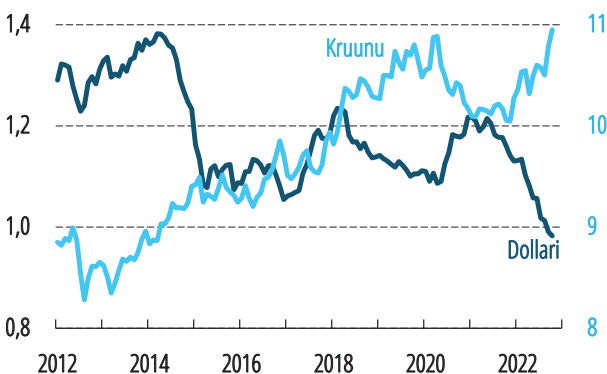
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Suomen reaaliin efektiivinen valuuttakurssi (ind. 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu. Lähteet: BIS, Macrobond.

Valuuttakursseja euron suhteen

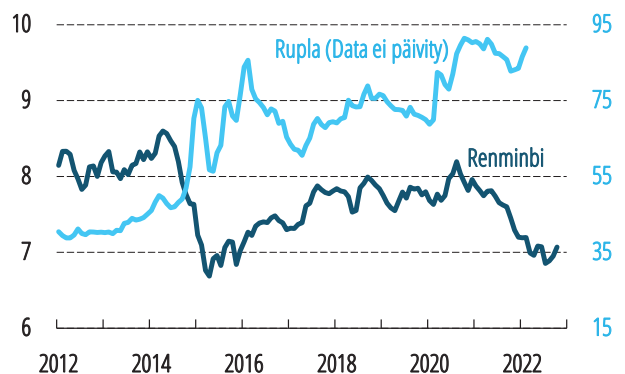
Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Kuluttajahinnat (indeksipainot 2022) (vuosimuutos, %)

	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys
Kuluttajahintaindeksi	7,8	7,8	7,6	8,1
Eliintarvikkeet (13,7 %)	10,9	12,4	12,5	14,5
Alkoholijuomat, tupakka (5,1 %)	3,0	3,4	3,8	4,3
Vaatetus ja jalkineet (3,8 %)	3,9	2,9	3,5	3,8
Asuminen, vesi, sähkö, kaasu (26,3 %)	8,5	9,2	9,0	9,6
Kalusteet, kotitalous- koneet (5,5 %)	5,4	7,4	8,0	6,8
Terveys (5,3 %)	0,5	1,5	0,2	-0,4
Liikenne (13,0 %)	19,0	14,6	11,3	10,6
Viestintä (2,7 %)	5,7	5,2	5,2	5,6
Kulttuuri ja vapaa-aika (10,2 %)	4,0	4,0	4,4	5,1
Koulutus (0,4 %)	1,2	1,2	1,2	2,4
Ravintolat ja hotellit (6,0 %)	6,5	5,8	7,0	7,8
Muut tavarat ja palvelut (8,3 %)	1,0	1,6	3,8	4,9

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Valuuttakursseja euron suhteen

Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Valtiontalous kääntyi alijäämäiseksi syyskuussa

- > Suomi toimitti komissiolle ensi vuoden budjetin, joka rikkoo EU:n velkakriteeriä
- > Budjettitalouden velka kasvaa pääasiassa likvidien varojen kasvun takia
- > Valtion ja kuntien verotulot kasvavat eri tahtiin

Suomi toimitti lokakuussa Euroopan komissiolle alustavan talousarviosuunnitelman vuodelle 2023, joka valtiovarainministeriön arvion mukaan rikkoo EU:n velkakriteeriä vuosina 2022 ja 2023. Komissio arvioi jo keväällä, että Suomi ei noudattanut velkakriteeriä myöskään vuonna 2021. Suomen ohella velkakriteeriä ei noudatettu neljässä muussa jäsenmaassa.

Vakaus- ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke on voimassa vuoden 2023 loppuun asti, mutta se ei estä liiallisen alijäämän menettelyn (EDP) avaamista toteumatietojen perusteella, sillä EU:n perussopimuksen alijäämä- ja velkakriteerit ovat yhä voimassa. Komissio arvioi vuotta 2022 keväällä 2023.

Valtion budjettitalous kääntyi syyskuussa alijäämäiseksi. Budjettitalouden velkaa oli syyskuussa 136 mrd. euroa. Kuluvana vuonna velka on kasvanut 7,5 mrd. euroa, mikä johtuu pääasiassa likvidien varojen kasvusta.

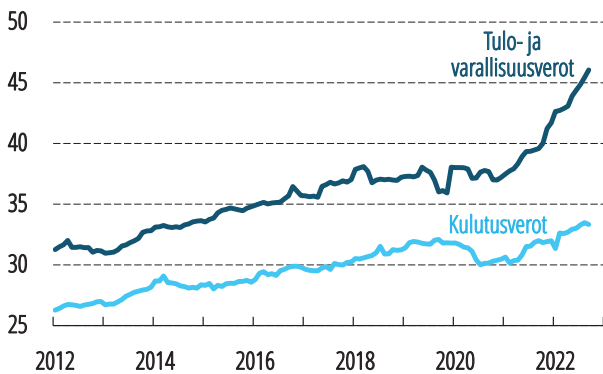
Valtion ja kuntien verotulokertymien kasvu hidastui syyskuussa 9 prosenttiin. Välittömät ja välilliset verot kehittyivät hyvin eri tavoin. Tulo- ja pääomaverot kasvoivat huomattavasti, yli 23 prosenttia vuodentakaisesta, kun taas kulusverojen tuotto supistui melkein 6 prosenttia. Ero heijastui valtion ja kuntien verotulojen kehitykseen siten, että valtion kuluvan vuoden kertymä kasvoi viime vuodesta hieman alle 4 prosenttia samalla, kun kuntien kasvoi yli 22 prosenttia.

Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	12 kk ²⁾	2021	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Valtion ja kuntien verotulot¹⁾	16,8	9,8	11,6	13,5	9,0	10,2	8,9	1,7	2,9
Välittömät verot	22,4	14,7	12,3	22,4	23,4	14,0	12,1	5,5	4,2
Välilliset verot	9,0	3,2	10,6	5,9	-5,8	5,5	5,0	7,2	2,2
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos	2,1	2,4	3,2	6,6		3,6	4,5		
Valtiontalous, tulojäämä, mrd. euroa	0,3	-1,5	0,6	0,1	-1,3	0,1	-6,5		
Budjettitalouden velka, mrd. euroa	132,0	135,7	135,7	135,6	136,2		128,7		

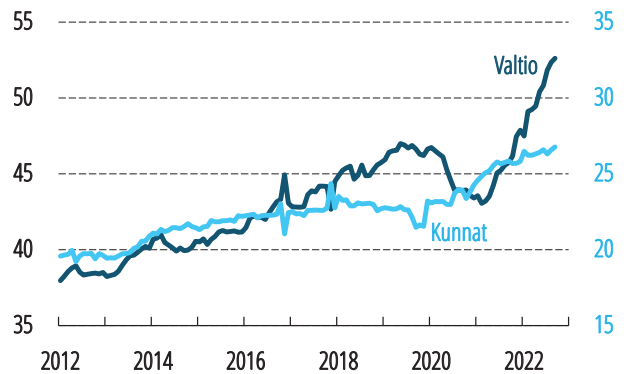
¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ 12 kk liukuvan summan vuosimuutos, %. Lähteet: Verohallinto, Valtiokonttori, Macrobond.

Välilliset ja välittömät verot, 12 kk summa (mrd. euroa)

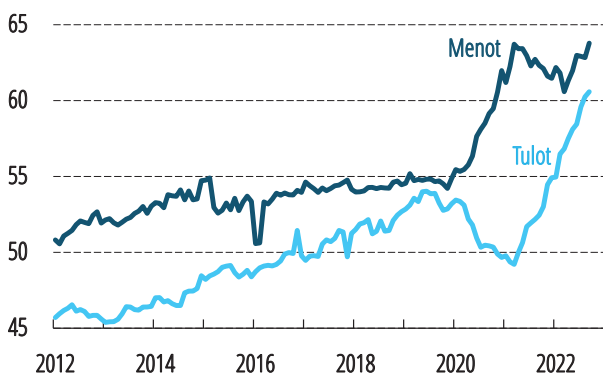
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk summa (mrd. euroa)

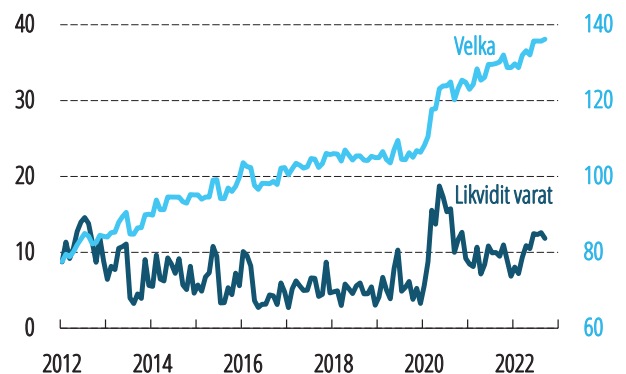
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk summa (mrd. euroa)

Lähteet: Valtiokonttori, Macrobond.

Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

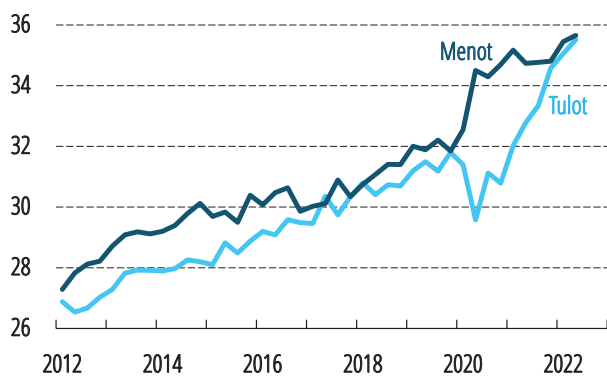
Lähteet: Valtiokonttori, Macrobond.

Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2021 II	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	Q _t /Q _{t-1}	2021 I-IV	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Kulutus	4,1	3,6	0,7	2,3	4,6	1,5	2,9	2,1	0,0
Investoinnit	-11,6	-17,3	-12,9	23,0	-1,0	-11,2	-11,5	4,1	3,9

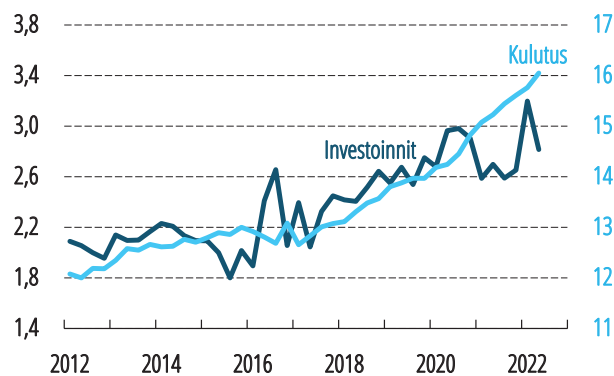
Työpäiväkorjattu. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Julkinen kulutus ja investoinnit, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Talousennusteet vuodelle 2022 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.09.	Labore 14.09.	PTT 15.09.	SP 21.06.	VM 19.09.	HB 21.09.	Nordea 07.09.	OP 22.08.	Danske 21.09.	Komissio 16.05.	Med	Min	Max
Bkt	2,0	1,8	1,6	1,7	1,7	2,3	2,5	2,0	2,0	1,6	1,9	1,6	2,5
Tuonti	5,1	5,0	5,6	3,5	1,8	6,0	8,7	3,5	4,0	2,9	4,5	1,8	8,7
Vienti	0,8	2,6	0,5	1,5	1,1	2,0	0,2	2,1	0,5	2,1	1,3	0,2	2,6
Kulutus	2,2	2,0	2,5		1,4	3,3		1,3	2,3		2,2	1,3	3,3
Yksityinen	2,2	1,5	2,5	1,7	1,1	3,3	3,1	1,0	2,0	2,1	2,1	1,0	3,3
Julkinen	2,1	3,0	2,5	1,8	1,8	3,5	3,6	2,0	3,0	1,6	2,3	1,6	3,6
Investoinnit	3,1	3,1	1,6	5,1	3,6	2,5	3,4	4,5	3,5	2,1	3,3	1,6	5,1
Varastojen muutos (kontr.)	1,3			0,0						0,0	0,0	0,0	1,3
Kokonaiskäyntä	2,9	2,7			1,8						2,7	1,8	2,9
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	6,8	6,8	7,5	5,4	6,5	6,7	7,0	6,8	6,6	4,5	6,8	4,5	7,5
Työttömyysaste, %	6,7	6,7	6,8	6,5	6,6	6,7	7,8	6,5	6,8	7,2	6,7	6,5	7,8
Ansiotaso	2,4	4,0	2,8	2,8	2,6	2,4	2,3	3,0	2,6		2,6	2,3	4,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	3,8				2,7	3,5					3,5	2,7	3,8
Vaihtotase / bkt, %	-0,8		-1,5	-1,0	-0,5	-2,6	-0,7	-1,4	-2,6	0,2	-1,0	-2,6	0,2

Talousennusteet vuodelle 2023 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.09.	Labore 14.09.	PTT 15.09.	SP 21.06.	VM 19.09.	HB 21.09.	Nordea 07.09.	OP 22.08.	Danske 21.09.	Komissio 16.05.	Med	Min	Max
Bkt	-0,1	0,7	-0,5	0,5	0,5	-0,2	0,0	0,0	-0,2	1,7	0,0	-0,5	1,7
Tuonti	2,5	1,3	-3,0	1,0	2,6	-0,4	0,5	-0,8	0,5	3,7	0,8	-3,0	3,7
Vienti	4,6	3,7	-2,0	2,1	2,7	-0,6	4,3	-2,2	-0,5	4,3	2,4	-2,2	4,6
Kulutus	-0,1	1,1	0,1		0,5	1,2		0,3	2,0		0,5	-0,1	2,0
Yksityinen	-0,1	0,4	-0,5	0,6	0,8	0,5	0,8	0,0	0,1	1,7	0,5	-0,5	1,7
Julkinen	0,0	2,7	1,5	-0,3	-0,2	2,5	1,9	1,0	1,0	-0,8	1,0	-0,8	2,7
Investoinnit	0,8	1,0	-2,6	-0,7	1,2	-1,0	-1,6	0,0	0,5	3,0	0,3	-2,6	3,0
Varastojen muutos (kontr.)	-1,0			0,0						0,0	0,0	-1,0	0,0
Kokonaiskäyntä	0,6	0,9			1,2						0,9	0,6	1,2
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	3,8	3,6	1,0	2,3	3,2	3,8	4,5	3,9	3,7	2,3	3,7	1,0	4,5
Työttömyysaste, %	6,8	6,9	7,3	6,5	6,7	7,0	7,2	7,0	7,3	6,9	7,0	6,5	7,3
Ansiotaso	3,2	5,0	3,5	3,0	3,5	3,9	3,1	4,0	3,5		3,5	3,0	5,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	1,5				1,3	0,5					1,3	0,5	1,5
Vaihtotase / bkt, %	-0,2		-0,8	-0,6	-0,7	-1,2	-0,3	-1,8	-1,4	0,4	-0,7	-1,8	0,4

Talousennusteet vuodelle 2024 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.09.	Labore 14.09.	PTT	SP 21.06.	VM 19.09.	HB 21.09.	Nordea 07.09.	OP 22.08.	Danske Komissio	Med	Min	Max
Bkt	1,7	2,1		1,5	1,4	1,0	1,5	0,7		1,5	0,7	2,1
Tuonti	2,7	2,4		1,8	3,2	1,9	3,3	0,9		2,4	0,9	3,3
Vienti	4,8	4,1		3,5	4,0	2,0	3,0	1,0		3,5	1,0	4,8
Kulutus	1,2	1,3			1,0	1,3		0,5		1,2	0,5	1,3
Yksityinen	1,6	1,5		1,0	1,4	1,4	1,5	0,5		1,4	0,5	1,6
Julkinen	0,4	0,8		0,5	0,1	1,2	1,6	0,5		0,5	0,1	1,6
Investoinnit	1,3	2,6		0,9	1,7	0,8	1,8	1,0		1,3	0,8	2,6
Varastojen muutos (kontr.)	-0,3			0,0						-0,2	-0,3	0,0
Kokonaiskysyntä	2,0	2,2			2,0					2,0	2,0	2,2
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,6	2,0		1,8	1,8	2,2	2,0	2,4		2,0	1,6	2,4
Työttömyysaste, %	6,6	6,6		6,4	6,5	6,9	7,5	7,3		6,6	6,4	7,5
Ansiotaso	2,8	5,0		2,4	3,0	3,3	2,8	3,5		3,0	2,4	5,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,1				1,7	1,5				1,7	1,5	2,1
Vaihtotase / bkt, %	0,1			0,1	-0,4	-1,2	-0,3	-1,8		-0,4	-1,8	0,1

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

ETLA Economic Research

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
